

Z literatury

Book reviews

Gorman G. 2023: *The Green Woodpecker. A Natural and Cultural History of Picus viridis.*

Pelagic Publishing, Londýn (ISBN 978-1-78427-436-8). 212 str., cena 25 GBP.

Gerarda Gormanu asi není nutné představovat. Ve středoevropském prostoru je jeho aktivita nepřehlédnutelná a patrně ne jeden z nás má již v knihovničce nějakou jeho knihu. Gormanovou vášní jsou šplhavci a o nich napsal již několik knih, jako je například *The Black Woodpecker* (2011), *Woodpeckers of the World* (2014), nebo *The Wryneck* (2022).

Letos na jaře vyšla další jeho kniha, a to monografie o žlutě zelené (*Picus viridis*). Kniha je to nabitá fakty o všech možných aspektech biologie žlutky. V sedmácti kapitolách autor pokrývá témata jako anatomie, taxonomie, komunikace, rozšíření, chování, hnízdní biologie, mezidruhové interakce a také přesah druhu do kulturně-vědních oborů. Prostě je zde asi vše, co kdy bylo o druhu napsáno v odborné literatuře. Kniha je bohatá na fotografie, je jich zde něco přes 150.

Publikace ve mně budí dojem odlehčenějšího typu monografie, než na jaký jsem zvyklý u obdobných řad, jako například u Neue Brehm-Bücherei nebo u T & AD Poyser. Populárně naučný tón ale Gorman dokládá citováním mnohých odborných studií. Ke kladům textu

jistě patří, že autor si dal záležet a čerpá mnoho údajů i z jiné než jen anglicky psané odborné literatury. Co v knize nenajdete, je podrobná faktografie doložená například tabulkami nebo výčtem naměřených hodnot. Takže nečekejte něco ve stylu Crampa nebo Glutz von Blotzheima. Pro ilustraci, v kapitole o predátorech žlutky nebo její potravě nalezneme pouze strohý výčet z pár studií, ale pro přesné hodnoty se musíme zanořit do původních zdrojů. Na druhé straně, trochu nesystematicky, autor místy předkládá velmi podrobné údaje, např. o rozměrech vajec nebo velikosti hnízdních dutin. Obvykle tomu tak je v případě údajů získaných z jeho vlastních pozorování. Toto považuji za nevyvážený aspekt knihy. V závěrečné kapitole o žlutce a jejím přesahu do lidské kultury autor prakticky jenom převypráví poznatky z několika málo zdrojů na toto téma. Zarazilo mě, že zde poměrně obsáhle čerpá z Wikimedia Commons. Je to asi věc vkusu, ale zbytečně to působí laciným dojmem, preferoval bych obrazový materiál z původních zdrojů. Při psaní takto obsáhlé monografie ale nelze být kovaným odborníkem na vše od taxonomie, ekologie až po kulturologii. Proto klobouk dolů před dílem a pílí autora. Knihu vřele doporučuji všem milovníkům mravenčozrouta zeleného.

Peter Adamík